

Rauhansopimukseni myyrien kanssa

Hienoja kirjoja on kirjoitettu puutarhanhoidosta. En vaan ole niitä lukenut. Itse tutkiminen on mielenkiintoisempaa kuin muiden tutkimustiedon omaksuminen. Silloin on myös paremmat mahdollisuudet havaita jotain aivan uutta.

Päästyäni kokeellisen kasvimaanpidon alkuvaikeuksista (tarvitsevatko kasvit lantaa?), taidottomuuteni tilalle saapuivat pelto- ja vesimyyrät tuhoamaan kasvejani. Yritin silloin saada tilanteen hallintaan asettamalla loukkuja ja käyttämällä lemuavia aineita – tuloksetta. Varsinkin sokerijuurikassadosta noin kolmasosa oli sadonkorjuuhetkellä myyrien toimesta jo syöty.

Kasvimaan suunnittelu

Pärjätäkseen myyrien kanssa kannattaa aloittaa kasvimaan suunnittelusta. Keskeinen osa on hernepenkillä. Viljelen vanhaa korkeakasvuista maatiaishernettä, jonka kylvän niin tiheäksi kasvustoksi, ettei sen väliin myöhemmin enää pääse. Tämä menettely on samalla osa rikkaruohontorjuntaa. Vanha hernelajike kasvaa jopa kaksimetrisiksi, mikäli se tuetaan riittävän hyvin. Yhtenäinen lehtikatos on kesän aikana niin varjostava, että sen alla harvat rikkakasvit selviävät. Herneet tuetaan ensin pajukepeillä, ja niiden ympärille rakennetaan tukikehikko. Tukirakenteen on oltava riittävän vankka kestämään hernekasvuston painon lisäksi myös tuulen painetta. Syksyllä korjaan herneet varsineen ja varastoin ne riihihuoneeseen kuivumaan. Palkojen nyppimiseen en korjuunaikana jouda, sillä satoa tulee 1 – 1.5 aarilta noin 40 kg kuivaherneenä.

Hernemaa myyrien kodiksi

Havaittuani, että myyrät käyttivät hernemaatani tukikohtanaan, käänsin torjuntastrategiani ympäri. Järjestin heille mukavat oltavat hernemaalla. Herneiden sekaan kylvän hyvin pienen määrän kauraa, jota ne rakastavat. Lehtikatos antaa niille turvaa ja siellä ne tahtovat pysyä ja jättää sokerijuurikkaat rauhaan. Näissä oloissa niitä eivät herneetkään tunnu kiinnostavan. Houkuttelevan hernemaan sijoitan aivan sokerijuurikaspenkkien viereen. En menetä myyrille edes kaikkea kylvettyä kauraa, sillä saan sen puinnin sivutuotteena takaisin. Herneitä puidessani työnnän kuivatetut hernekasvit varsineen säkissä leivinuunin jälkilämpöön (ei enempää kuin 40 °C!). Lehdet, varret sekä palot kuivuvat rapeiksi ja murenevat kun pieksen pussia kepillä. Herneet erotan syntyneestä viherjauheesta siideillä ja tuulen avulla. Myyrien jättämät kaurat jäävät viherjauheeseen, jonka voi sellaisenaan kylvää takaisin hernepenkkiin seuraavana vuonna. Tällä menetelmällä pääsin myyräongelmasta. Näyttää siltä, että kärpätkin ovat keksineet myyrien oleskelupaikan herneviidakossa.

Luonnon mukaan omenaviljelyssä

Vastaava luontoa myötäilevää tapa viljellä omenapuita on vielä kokeiluasteella. Tiedämmehän miten jänikset ja myyrät tekevät omenapuun kasvatuksesta hankalaa. Harrastan hieman päämäärätöntä omenanpuunkasvatusta kaikenlaisista siemenistä ja katson, mitä siitä tulee. Olen alkanut varttaakin, mutta sydämessäni kysyn, mitä järkeä on käyttää aikaansa kasvattaakseen täällä lajeja, jotka eivät ilmastollisesti tänne kuulu ja joilla on ongelmia takäläisten eläinten kanssa.

Olen siitä huolimatta istuttanut ympäri maatilaa kymmeniä omenapuita suojaamatta taimia mitenkään. Havaitsin, että metsämaastoon istuttamani taimet ovat jo usean vuoden ajan säästyneet myyriltä ja jäniksiltä. Puuttuva heinä suojaa jyrsijöiltä, mutta mahtaako mustikkavarvikon tuoksu eksyttää jänikset? Aion harventaa asteittain metsäpuita omenapuiden ympäriltä, sillä omenapuu tarvitsee runsaasti valoa. Jos omenapuita voi kasvattaa ilman huomattavia suojausponnisteluita ja stressikertoimia, asuinpaikkani rikastuu taas yhdellä lajilla ja monilla kokemuksilla.

Lasse Nordlund

Viereisestä pajukosta leikatut pajut toimivat tukikeppeinä.

Valmis tukikehikko hernemaalle.

Herneen versottua ja ennen kärhämävaihetta laitetaan tukikepit ja tukikehikko.

Elo-syyskuussa herneet korjataan purkaen samalla tukikehikko